

Студент 2 курсу

факультету економіки і права ХНЕУ ім. С. Кузнеця

ІНТЕГРАЦІЯ ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ У СВІТОВИЙ РИНОК

Анотація. Розглянуто проблеми функціонування фондового ринку України на світовому ринку, проаналізовано можливості інтеграції фондового ринку України до світового ринку, а також досліджено шляхи їх вирішення.

Аннотация. Рассмотрены проблемы функционирования фондового рынка Украины на мировом рынке, проанализированы возможности интеграции фондового рынка Украины в мировой рынок, а также исследованы пути их решения.

Annotation. The article deals with the problem of the stock market of Ukraine in the world market. The stock market integration of Ukraine into the global market was analyzed, and possible solutions were researched.

Ключові слова: інтеграція, фондовий ринок, фінанси, фондова біржа.

Від стану фінансового ринку в Україні залежать масштаби її співробітництва з іншими державами, тобто інтеграція в світове фінансове середовище. Тому функціонування фінансового ринку в Україні є достатньо актуальною проблемою, оскільки його стан значно впливає на розвиток різних галузей економіки, стан банківської системи і досягнення макроекономічної стабілізації держави в цілому.

Дана тема розглядається у темах таких авторів, як: Савлук М. І., Івасів Б. С., Костіна Н. І., Первозванский А. А., Тесля П. М., Е. Дж. Долан та ін. [1].

Метою даної роботи є вивчення стану функціонування фондового ринку України, вирішення проблем і пошук перспектив його розвитку.

У сучасних умовах вартість капіталу для позичальників, які мають однакову платоспроможність, не є однаковою на всіх частинах ринку. Відсоткові ставки країни різні, хоча і мають вплив світової фінансової інтеграції. У травні 2008 р. ставка дисконту в Центральному банку складала (%) :
у США – 0,5; в Японії – 0,1; у країнах зони Євро – 0,75; у Швейцарії – 1 [2; 3].

Деякі дослідники цієї проблеми вважають, що сьогодні світ живе у період, схожий на період промислової революції. Однак сьогодні розглядаються комп'ютери та телекомунікації, питання про зміни в технологіях, які збільшують продуктивність, економічне зростання. Усе це сприяє світовій фінансовій інтеграції. Під її впливом руйнується механізм утворення цін у корпораціях, це стримує інфляцію та посилює конкуренцію. Коли інфляція контролюється на достатньо високому рівні, це викликає покращення життєвого рівня людей.

Згідно з досвідом європейських фондових ринків, процес інтеграції ефективно підвищує капіталізацію ринку і заохочує на ринок значну кількість інвесторів, що і є основою для розширення кордонів ринку. Інтеграційний процес сприяє більш ефективному виконанню функцій забезпечення інвестиціями ринку цінних паперів.

На сьогоднішній день ринок цінних паперів України – це цілком сформований сегмент фінансового ринку. Він складається з елементів інфраструктури, властивостей ринків цінних паперів більш розвинених країн. Сьогодні в Україні функціонує 36 тисяч акціонерних товариств, серед яких приблизно третину складають акціонерні товариства відкритого типу. Після проведення приватизації, 19 мільйонів українців стали акціонерами промислових підприємств. Тобто фондовий ринок України представляє 814 ліцензованих торговців цінними паперами, 7 фондових бірж, 2 позабіржових торгово-інформаційних систем, 10 саморегульованих організацій (СРО). Роботу інфраструктури фондового ринку виконують 369 ліцензованих реєстраторів, 78 зберігачів, 2 депозитарія цінних паперів [4].

У таблиці наведено показники розвитку фондових ринків у 2012 році.

Таблиця

Показники розвитку фондових ринків окремих країн у 2012 році

Країни	Обсяг обороту ринку в 2012 році, млрд дол. США	% від ВВП
США	6 819,90	67,64
Японія	1 407,00	33,97
Німеччина	875,40	47,42
Великобританія	509,60	35,78
Франція	404,50	30,88
Італія	334,00	30,68
Нідерланди	191,20	50,30
Чехія	18,20	12,70
Росія	6,30	4,40
Україна	2,8	4,20

© Полякова С. Е., 2014

Азербайджан	0,35	2,90
-------------	------	------

З таблиці можна побачити, що як за загальними обсягами, так і щодо обсягу фондового ринку до показника ВВП Україна, а також інші країни СНД, значно відстають від показників розвинених країн. Але останнім часом спостерігаються позитивні тенденції в розвитку

фондових ринків України і країн СНД. Ці зміни виражаються в збільшенні їх частки в загальному обсязі ВВП. Слід зазначити, що в таких країнах, як Україна, Росія та Азербайджан протягом періоду 2008 – 2012 років відбувалася тенденція активного розвитку фондових ринків. Це відношення обороту по ринку цінних паперів до ВВП країни в Росії збільшилася з 1,1 до 4,4 %; в Україні – з 0,6 до 4,2 %; в Азербайджані – з 0,2 до 2,9 % . Порівнюючи ситуації на фондових ринках деяких східноєвропейських країнах наприклад, занепад обсягів торгів у Польщі та Угорщині, можна говорити про позитивні тенденції

в розвитку фондових ринків в Україні, а також в інших країнах СНД [5].

У даний момент можна спостерігати різні напрями інтеграції фондового ринку України в систему світових фондових ринків, однак на даному етапі основна робота ведеться в напрямі інтеграції фондових ринків країн СНД.

Аналіз останніх десяти років показав приналежність країн СНД до ринкового шляху розвитку. Більшості країн притаманна тенденція економічного зростання, політична стабільність, сформувалася інфраструктура фондового ринку, в основному завершено процес приватизації, зросла потреба підприємств у ефективних та доступних фінансових коштах, а у національних інвесторів з'явилися необхідні засоби і знання для того, щоб почати інвестувати в цінні папери.

Щодо економічної доцільності інтеграції фондових ринків країн СНД, то вона досить очевидна, оскільки в першу чергу передбачає розвиток і відкритість національних ринків, різке та значне збільшення кількості інвесторів і операцій на ринку цінних паперів, а також фінансової діяльності в цілому.

Проведене дослідження дозволяє зробити такі висновки щодо основних тенденцій і протиріч глобалізації та інтернаціоналізації національних фондових ринків.

До позитивних тенденцій інтеграції ринків цінних паперів відноситься підвищення рівня його капіталізації завдяки заохоченню на ринок значної кількості інвесторів і збільшенню кордонів ринку, зменшенню вартості капіталу та збільшенню ефективності його розподілу.

Дослідження фондових ринків країн СНД протягом періоду 2008 – 2012 років виявило тенденцію їх активного розвитку: так, відношення обороту по ринку цінних паперів до ВВП країни в Росії збільшилася з 1,1 до 4,4 %; в Україні – з 0,6 до 4,2 %; в Азербайджані – з 0,2 до 2,9 % .

Оскільки в східноєвропейських країнах спостерігався занепад, можна говорити про прогнозування позитивних тенденцій у розвитку фондових ринків в Україні, а також в інших країнах СНД, що створює передумови для їх інтеграції в систему світового ринку капіталів. Ця проблема є актуальною і зараз. Вона потребує досконаліших подальших досліджень.

Наук. керівн. Кліменко О. М.

Л і т е р а т у р а: 1. Бібліотека Студента [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://studentbooks.com.ua/content/view/5/54/>. 2. Аналітичні рішення [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://analytagency.com/index.php?option=com_content&view=article&id=1158&Itemid=446. 3. Український Банківський портал Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://banker.ua/bank_news/banks/2013/10/21/1180463280/. 4. Про цінні папери та фондовий ринок : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>. 5. Державний Комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ovu.com.ua/articles/486-derzhavniy-komitet-statistiki-ukrayini/publisher>. 6. Шмирева А. И. Международные валютно-кредитные отношения / А. И. Шмирева, В. И. Колесников, А. Ю. Климов. – СПб.: Питер, 2009.